

# DIREKTYVOS

## KOMISIJOS DIREKTYVA (ES) 2017/164

2017 m. sausio 31 d.

**kuria sudaromas ketvirtasis orientacinių profesinio poveikio ribinių verčių sąrašas pagal Tarybos direktyvą 98/24/EB ir iš dalies keičiamos Komisijos direktyvos 91/322/EEB, 2000/39/EB ir 2009/161/ES**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1998 m. balandžio 7 d. Tarybos direktyvą 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe <sup>(1)</sup> (toliau – Direktyva 98/24/EB), ypač į jos 3 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) pagal Direktyvą 98/24/EB Komisija turi pasiūlyti darbuotojų apsaugos nuo pavojingų cheminių medžiagų keliamo pavojaus Sąjungos tikslus, t. y. nustatyti Sąjungos lygmeniu orientacines profesinio poveikio ribines vertes;
- (2) pagal Direktyvos 98/24/EB 3 straipsnio 2 dalį Komisijai suteikiami įgaliojimai nustatyti arba peržiūrėti orientacines profesinio poveikio ribines vertes, atsižvelgiant į matavimo metodų galimybes, patvirtintas Tarybos direktyvos 89/391/EEB <sup>(2)</sup> 17 straipsnyje nustatyta tvarka;
- (3) Komisijai šią užduotį vykdyti padeda Komisijos sprendimu 2014/113/ES <sup>(3)</sup> įsteigtas Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas (SCOEL);
- (4) pagal Direktyvą 98/24/EB profesinio poveikio ribinė vertė, jei nenurodyta kitaip, – tai cheminio veiksnio koncentracijos darbuotojo kvėpuojamame ore svertinio vidurkis pagal laiką didžiausia reikšmė per tam tikrą nustatytą laikotarpį;
- (5) orientacinės profesinio poveikio ribinės vertės – su sveikatos apsauga susijusios profesinio poveikio ribinės vertės, kurias Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas nustatė remdamasis naujausiais moksliniais duomenimis ir kurias Komisija patvirtino atsižvelgdama į matavimo metodų galimybes. Šios vertės yra poveikio ribiniai lygiai, kurių neviršijant konkretus cheminis veiksnys, darantis trumpalaikį ar kasdienį poveikį per visą darbinę veiklą, nekenkia. Jos yra nustatytos kaip Sąjungos tikslai, be to, jų paskirtis – padėti darbdaviams nustatyti ir įvertinti riziką ir įgyvendinti prevencines ir apsaugos priemones pagal Direktyvą 98/24/EB;
- (6) remiantis Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinio komiteto rekomendacijomis, orientacinės profesinio poveikio ribinės vertės yra nustatytos kaip dinaminis svertinis vidurkis per aštuonių valandų atskaitos laikotarpį (ilgalaikio poveikio ribinės vertės), o tam tikrų cheminių veiksnių – kaip dinaminis svertinis vidurkis per trumpesnius atskaitos laikotarpius, paprastai per penkiolika minučių (trumpalaikio poveikio ribinės vertės), kad būtų atsižvelgta į per trumpą laiką padaromą jų poveikį;
- (7) valstybės narės turi nustatyti cheminių veiksnių, kurių orientacinės profesinio poveikio ribinės vertės yra nustatytos Sąjungos lygmeniu, nacionalines profesinio poveikio ribines vertes. Jos turi atsižvelgti į Sąjungos ribines vertes, tačiau nacionalines ribines vertes gali nustatyti pagal nacionalinius teisės aktus ir praktiką;

<sup>(1)</sup> OLL 131, 1998 5 5, p. 11.

<sup>(2)</sup> 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo (OL L 183, 1989 6 29, p. 1).

<sup>(3)</sup> 2014 m. kovo 3 d. Komisijos sprendimas 2014/113/ES, kuriuo įsteigiamas Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas ir panaikinamas Sprendimas 95/320/EB (OL L 62, 2014 3 4, p. 18).

- (8) orientacinės profesinio poveikio ribinės vertės yra svarbi darbuotojų sveikatos apsaugos nuo pavojingų cheminių medžiagų keliamo pavojaus bendrųjų priemonių dalis;
- (9) pagal Direktyvos 98/24/EB 3 straipsnį Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas įvertino ryšį tarp šios direktyvos priede išvardyto trisdešimt vieno cheminio veiksnio poveikio sveikatai ir profesinio poveikio lygio ir rekomendavo nustatyti visų šių cheminių veiksnių poveikio įkvėpus orientacines profesinio poveikio ribines vertes kaip dinaminį svertinį vidurkį per aštuonių valandų atskaitos laikotarpį. Todėl tikslinga nustatyti visų šios direktyvos priede išvardytų veiksnių ilgalaikio poveikio ribines vertes;
- (10) Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas taip pat rekomendavo nustatyti kai kurių iš šių cheminių veiksnių ribines vertes per trumpesnius atskaitos laikotarpius ir (arba) prie jų pateikti užrašą „oda“;
- (11) keturi iš šių cheminių veiksnių – azoto monoksidas, kalcio dihidroksidas, ličio hidridas ir acto rūgštis yra įtraukti į Komisijos direktyvos 91/322/EEB <sup>(1)</sup> priedą;
- (12) vienas iš šių cheminių veiksnių – 1,4-dichlorbenzenas yra įtrauktas į Komisijos direktyvos 2000/39/EB <sup>(2)</sup> priedą;
- (13) dar vienas iš šių cheminių veiksnių – bisfenolis A yra įtrauktas į Komisijos direktyvos 2009/161/ES <sup>(3)</sup> priedą;
- (14) Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas rekomendavo nustatyti naujas šių veiksnių orientacines profesinio poveikio ribines vertes. Todėl tikslinga įtraukti peržiūrėtas šių šešių cheminių veiksnių ribines vertes į šios direktyvos priedą ir išbraukti jų įrašus iš direktyvų 91/322/EEB, 2000/39/EB ir 2009/161/ES priedų;
- (15) Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas rekomendavo nustatyti vieno iš šios direktyvos priede išvardyto trisdešimt vieno cheminio veiksnio – akrilo rūgšties trumpalaikio poveikio ribinę vertę per vienos minutės atskaitos laikotarpį. Todėl tikslinga šios direktyvos priede nustatyti šio cheminio veiksnio tokio trumpalaikio poveikio ribinę vertę;
- (16) siekiant užtikrinti geriausią apsaugą, reikia atsižvelgti į tai, kad kai kurios cheminės medžiagos gali prasiskverbti per odą. Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas nustatė, kad tarp šios direktyvos priede išvardyto trisdešimt vieno cheminio veiksnio esančių glicerolio trinitrato, anglies tetrachlorido, cianido rūgšties, metileno chlorido, nitroetano, 1,4-dichlorbenzeno, metilformiato, tetrachloretileno, natrio cianido ir kalio cianido nemažas kiekis gali prasiskverbti per odą. Todėl tikslinga šios direktyvos priede ne tik nurodyti šių cheminių veiksnių orientacines profesinio poveikio ribines vertes, bet ir pateikti užrašus su nuoroda, kad nemažas jų kiekis gali prasiskverbti per odą;
- (17) pagal Direktyvos 98/24/EB 3 straipsnio 2 dalį buvo konsultuotasi su Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamuoju komitetu <sup>(4)</sup>; jis pripažino, kad buvo abejonių dėl techninių galimybių taikyti azoto monoksido ir azoto dioksido orientacines profesinio poveikio ribines vertes požeminėje ir tunelių kasyboje, o anglies monoksido – požeminėje kasyboje. Komitetas taip pat pripažino, kad šiuo metu esama sunkumų, susijusių su galimybėmis taikyti matavimo metodus, kurie galėtų būti naudojami siekiant įrodyti, kad požeminės ir tunelių kasybos aplinkoje laikomasi siūlomų ribinių azoto dioksido verčių. Todėl tikslinga leisti valstybėms narėms pasinaudoti pereinamuoju laikotarpiu, prieš pradėdant taikyti šios direktyvos priede nustatytas azoto monoksido, azoto dioksido ir anglies monoksido ribines vertes požeminėje ir tunelių kasyboje, o Komisijai – peržiūrėti minėtus klausimus iki pasibaigiant pereinamajam laikotarpiui. Pereinamuoju laikotarpiu valstybės narės gali toliau taikyti galiojančias ribines vertes, užuot taikiusios šios direktyvos priede nustatytas vertes;

<sup>(1)</sup> 1991 m. gegužės 29 d. Komisijos direktyva 91/322/EEB dėl orientacinių ribinių verčių nustatymo įgyvendinant Tarybos direktyvą 80/1107/EEB dėl darbuotojų apsaugos nuo pavojingo cheminių, fizinių ir biologinių veiksnių poveikio darbe (OL L 177, 1991 7 5, p. 22).

<sup>(2)</sup> 2000 m. birželio 8 d. Komisijos direktyva 2000/39/EB, nustatanti pirmąjį orientacinių profesinio poveikio ribinių dydžių sąrašą, įgyvendinant Tarybos direktyvą 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe (OL L 142, 2000 6 16, p. 47).

<sup>(3)</sup> 2009 m. gruodžio 17 d. Komisijos direktyva 2009/161/ES, kuria sudaromas trečiasis orientacinių profesinio poveikio ribinių verčių sąrašas, įgyvendinant Tarybos direktyvą 98/24/EB, ir iš dalies keičiama Komisijos direktyva 2000/39/EB (OL L 338, 2009 12 19, p. 87).

<sup>(4)</sup> 2003 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimas 2003/C 218/01, įsteigiantis Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamąjį komitetą (OL C 218, 2003 9 13, p. 1).

- (18) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų <sup>(1)</sup> valstybės narės įsipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pagrįstais atvejais pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos;
- (19) nacionalinės teisės aktuose jau yra nustatytos kai kurių veiksmų nacionalinės profesinio poveikio ribinės vertės, be to, nacionalinės teisinės priemonės profesinio poveikio ribinėms vertėms nustatyti yra skirtingos ir techniškai sudėtingos, todėl Komisija dėl šios direktyvos laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas pateikiant nacionalinių priemonių ir šios direktyvos atitikties lenteles yra pagrįstas;
- (20) Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamasis komitetas pateikė savo nuomones 2014 m. lapkričio 27 d. ir 2015 m. gegužės 21 d.;
- (21) šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka pagal Tarybos direktyvos 89/391/EEB 17 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

#### 1 straipsnis

Šia direktyva nustatomas priede išvardytų cheminių veiksmų ketvirtasis Sąjungos orientacinių profesinio poveikio ribinių verčių sąrašas.

#### 2 straipsnis

Atsižvelgdamos į Sąjungos ribines vertes, valstybės narės nustato priede išvardytų cheminių veiksmų nacionalines profesinio poveikio ribines vertes.

#### 3 straipsnis

Direktyvos 91/322/EEB priede pateiktos nuorodos į acto rūgštį, kalcio dihidroksidą, ličio hidridą ir azoto monoksidą panaikinamos nuo 2018 m. rugpjūčio 21 d., taikant 6 straipsnio 2 dalies a punktą.

#### 4 straipsnis

Direktyvos 2000/39/EB priede pateikta nuoroda į 1,4-dichlorbenzeną panaikinama nuo 2018 m. rugpjūčio 21 d.

#### 5 straipsnis

Direktyvos 2009/161/ES priede pateikta nuoroda į bisfenolį A panaikinama nuo 2018 m. rugpjūčio 21 d.

#### 6 straipsnis

1. Dėl azoto monoksido, azoto dioksido ir anglies monoksido ribinių verčių taikymo požeminėje ir tunelių kasyboje valstybės narės gali pasinaudoti pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi ne vėliau kaip 2023 m. rugpjūčio 21 d.

2. Per 1 dalyje nurodytą pereinamąjį laikotarpį valstybės narės gali ir toliau taikyti šias, o ne priede nustatytas ribines vertes:

a) azoto monoksidui – galiojančias Direktyvos 91/322/EEB priede nustatytas ribines vertes;

b) azoto dioksidui ir anglies monoksidui – nacionalines ribines vertes, galiojančias nuo 2017 m. vasario 1 d.

<sup>(1)</sup> OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

*7 straipsnis*

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2018 m. rugpjūčio 21 d.

Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą ir prie pranešimų prideda vieną ar keletą aiškinamųjų dokumentų su tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelėmis.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

*8 straipsnis*

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

*9 straipsnis*

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2017 m. sausio 31 d.

*Komisijos vardu*  
*Pirmininkas*  
Jean-Claude JUNCKER

## PRIEDAS

EB Nr. (1)	CAS Nr. (2)	CHEMINIO VEIKSNIO PAVADINIMAS	RIBINĖS VERTĖS				Žymėjimas (3)
			8 val. (4)		Trumpalaikis (5)		
			mg/m <sup>3</sup> (6)	ppm (7)	mg/m <sup>3</sup> (6)	ppm (7)	
—	—	Manganas ir neorganiniai mangano junginiai (kaip manganas)	0,2 (8) 0,05 (9)	—	—	—	—
200-240-8	55-63-0	Glicerolio trinitratas	0,095	0,01	0,19	0,02	oda
200-262-8	56-23-5	anglies tetrachloridas, tetrachlormetanas	6,4	1	32	5	oda
200-521-5	61-82-5	Amitrolas	0,2	—	—	—	—
200-580-7	64-19-7	Acto rūgštis	25	10	50	20	—
200-821-6	74-90-8	Cianido rūgštis (kaip cianidas)	1	0,9	5	4,5	oda
200-838-9	75-09-2	Metileno chloridas; dichlormetanas	353	100	706	200	oda
200-864-0	75-35-4	Vinilidenchloridas; 1,1-dichloretilenas	8	2	20	5	—
201-083-8	78-10-4	Tetraetilortosilikatas	44	5	—	—	—
201-177-9	79-10-7	Akrilo rūgštis; prop-2-enoinė rūgštis	29	10	59 (10)	20 (10)	—
201-188-9	79-24-3	Nitroetanas	62	20	312	100	oda
201-245-8	80-05-7	Bisfenolis A; 4,4'-izopropilidendifenolis	2 (8)	—	—	—	—
202-981-2	101-84-8	Difenileteris	7	1	14	2	—
203-234-3	104-76-7	2-etilheksan-1-olis	5,4	1	—	—	—
203-400-5	106-46-7	1,4-dichlorbenzenas; p-dichlorbenzenas	12	2	60	10	oda
203-453-4	107-02-8	akroleinas; akrilaldehidai; prop-2-enalis	0,05	0,02	0,12	0,05	—
203-481-7	107-31-3	Metilformiatas	125	50	250	100	oda

EB Nr. <sup>(1)</sup>	CAS Nr. <sup>(2)</sup>	CHEMINIO VEIKSNIO PAVADINIMAS	RIBINĖS VERTĖS				Žymėjimas <sup>(3)</sup>
			8 val. <sup>(4)</sup>		Trumpalaikis <sup>(5)</sup>		
			mg/m <sup>3</sup> <sup>(6)</sup>	ppm <sup>(7)</sup>	mg/m <sup>3</sup> <sup>(6)</sup>	ppm <sup>(7)</sup>	
203-788-6	110-65-6	But-2-in-1,4-diolis	0,5	—	—	—	—
204-825-9	127-18-4	Tetrachloretilenas	138	20	275	40	oda
205-500-4	141-78-6	Etilacetatas	734	200	1 468	400	—
205-599-4	143-33-9	Natrio cianidas (kaip cianidas)	1	—	5	—	oda
205-792-3	151-50-8	Kalio cianidas (kaip cianidas)	1	—	5	—	oda
207-069-8	431-03-8	Diacetilas; butandionas	0,07	0,02	0,36	0,1	—
211-128-3	630-08-0	Anglies monoksidas	23	20	117	100	—
215-137-3	1305-62-0	Kalcio dihidroksidas	1 <sup>(9)</sup>	—	4 <sup>(9)</sup>	—	—
215-138-9	1305-78-8	Kalcio oksidas	1 <sup>(9)</sup>	—	4 <sup>(9)</sup>	—	—
231-195-2	7446-09-5	Sieros dioksidas	1,3	0,5	2,7	1	—
231-484-3	7580-67-8	Ličio hidridas	—	—	0,02 <sup>(8)</sup>	—	—
233-271-0	10102-43-9	Azoto monoksidas	2,5	2	—	—	—
233-272-6	10102-44-0	Azoto dioksidas	0,96	0,5	1,91	1	—
262-967-7	61788-32-7	Terfenilas, hidrintas	19	2	48	5	—

<sup>(1)</sup> EB Nr. Europos Bendrijos (EB) numeris, cheminės medžiagos skaitinis identifikatorius Europos Sąjungoje.

<sup>(2)</sup> CAS Nr. Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos registro numeris.

<sup>(3)</sup> Prie profesinio poveikio ribinės vertės pridėtas užrašas „oda“ reiškia, kad didelis medžiagos kiekis į organizmą gali prasiskverbti per odą.

<sup>(4)</sup> Per aštuonių valandų atskaitos laikotarpį išmatuotas ar apskaičiuotas dinaminis svertinis vidurkis (DSV).

<sup>(5)</sup> Trumpalaikio poveikio ribinė vertė (TPRV). Poveikio per 15 min. ribinė vertė, kurios nederėtų viršyti, jei nenurodyta kitaip.

<sup>(6)</sup> mg/m<sup>3</sup>: miligramai kubiniame metre oro. Cheminių medžiagų dujų arba garų fazės ribinė vertė išreiškiama esant 20 °C temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

<sup>(7)</sup> ppm – milijoninės dalys, padalytos iš oro tūrio (ml/m<sup>3</sup>).

<sup>(8)</sup> Įkvepiamoji frakcija.

<sup>(9)</sup> Alveolinė frakcija.

<sup>(10)</sup> Trumpalaikio poveikio ribinė vertė per 1 minutės atskaitos laikotarpį.